

Skolelærer Jørgen Mariager i Vennebjerg, og hvad der hændte, da konen blev mormon.

Af Margit Egdal

Det vakte givet stor opsigt, da den kendte skolemand i Vennebjerg, Jørgen Mariager, måtte skilles fra sin kone. Han var en af sognets autoriteter, agtet og respekteret. Skilles? Hvordan var det overhovedet kommet så vidt?

Første del af historien kunne være fortællingen om en helt almindelig skolelærer et eller andet sted i Danmark, men midt i 1850'erne skete der noget, som for altid ændrede livet for Jørgen Mariager i Vennebjerg – og for mange andre på egnen. Mormonerne kom!

Historien begynder den 14. marts 1810, hvor Jørgen Sørensen Mariager kom til verden på Gjør. Det var dengang, Gjør endnu var en ø. Senere blev den lille ø i Limfjorden jo forbundet med fastlandet.

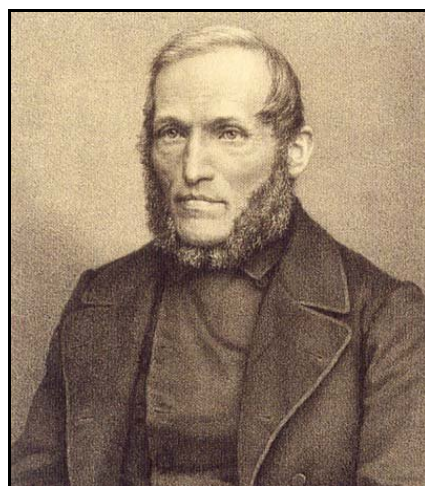
Jørgen var søn af skolelæreren i Gjør, Søren Sørensen Mariager og hustru Anne Cathrine Jørgensdatter.

Det lå lige for, at Jørgen skulle gå i sin fars fodspor. Efter skolelovens indførelse i 1814 skulle alle børn undervises, og man var begyndt at uddanne skolelærerne.

Snedsted Seminarium i Thy havde i 1812 fået særlig kongelig anerkendelse af Frederik VI som seminarium for Nørrejylland "for indtil 15 subjekter af bondestanden". Hertil drog den 20-årige Jørgen i 1830.

Seminariet var startet af sognepræsten i Snedsted, Ludvig Bentzon, der også var stedets første forstander. Samme år, som Jørgen begyndte på seminariet, blev lic.theol. Gerhard Brammer ny forstander. Skolemiljøet var frugtbart og befordrende for ånd og tanke. Uden tvivl har årene i Snedsted udviklet og næret Jørgens interesse for pædagogik. Det var i øvrigt også her i Snedsted, at Danmarks

kendteste skolemand, Christen Kold, blev udklækket i 1836.

Christen Kold.

Efter to års uddannelse i Snedsted fik Jørgen i 1832 sin eksamen med den næsthøjeste karakter "Meget duelig", og Jørgen tog tilbage til Gjør og blev hjælpelærer hos sin far.

Familien Mariager i Gjør talte ikke kun lærerfamilien. Sognefoged Mads Jensen Mariager og hustru sad på en gård samme sted. I denne forbindelse er det dog kun datteren Else, der er af interesse. Else var en opvakt pige, og ved sin konfirmation havde hun udmærket sig med "fortrinlige gode kundskaber i kristendom". Hun var godt 1½ år yngre end sin fætter Jørgen. Faktisk var fætter og kusine næsten jævnaldrende, og de havde jo kendt hinanden altid, så de besluttede at gifte sig. Brylluppet stod i Gjør Kirke den 5. oktober 1837.

I 1838 blev der opslået et lærerembede i Vennebjerg. Jørgen søgte og fik stillingen, og samme år flyttede han og Else ind i skolen i Vennebjerg.

Det første barn meldte sin ankomst i oktober 1838, Conradine, blev datteren kaldt. Derefter fulgte Helene i 1840, tvillingerne Søren og Emma i 1842, Mads i 1845, Aurora i 1847, Lorenz i 1848 og Noomi i 1850. Til sidst talte børneflokket otte børn. Børnene blev døbt i Vennebjerg Kirke. Af kirkebogen fremgår det, at flere af sognets gårdmænd stod fadder til børnene, ligesom skolelærerne fra naboskolerne nød samme ære.

Vennebjerg kirke.

Hver søndag passede Jørgen sit hverv som kirkesanger i Vennebjerg, og børnene, som han tog sig meget af, krævede også sit. Midt i det hele fik han tid til at udgive en bog, "Om Børneopdragelse i Hjemmet for Forældre blandt Almuen" (1846).

Førend man kan opdrage sine børn, skrev han, må man forædle sig selv, gerne gennem læsning af gode bøger. Gennem forstandsøvelser kan man så opøve barnets evne til at tænke. Og tag endelig barnet med ud i naturen, så det kan undres over Guds skaberværk, for dyb guds frygt og sand kristendom er det vigtigste af alt. Men "Den største hindring for dig, min ven! i at indplante i dine børn din egen bedre tænkemåde og den ånd, som du besjæles af, er det, om din ægtefælle ikke harmonerer med dig. Dette er rigtignok en hård prøvelse og et tungt kors." – Selv skulle Jørgen på smertelig vis komme til at sande netop disse linjer.

Ikke kun det åndelige lå Jørgen på sinde. Det indre og det ydre følges jo ad, så renlighed, mad og drikke, søvn og hvile fik også nogle ord med på vejen. Ofte havde Jørgen stået i bondestuer, hvor luften var så beklumret, at

han kun med besvær kunne trække vejret. Denne fordærvede luft indåndede man, og urenhederne var årsag til ikke så få sygdomme. Mange kunne heller ikke drømme om at vaske kroppen, men kom kun vand på ansigt og hænder, hvilket jo igen var befordrende for alskens sygdomme. Mådehold med mad og drikke gav endvidere et sundt barn, så jo mindre man kunne spise børn af med jo bedre.

Ja, de smitsomme sygdomme trivedes i trange stuer. I lærerboligen var der lys og luft, og dog slog tragedien ned her. I 1851 blev Emma og Mads syge. Halsbetændelse så det ud til. Det var også det, præsten angav som dødsårsag i kirkebogen. Antagelig skarlagensfeber, der netop gav en kraftig halsbetændelse, og som ramte hårdt, hvor den brød ud. Først måtte Emma på ni år begravnes i maj. Det blev juli, og endnu engang måtte Jørgen og Else stå på kirkegården i Vennebjerg og tage afsked med et barn, da seksårige Mads blev sænket i graven.

Det var en tung sorg. Bedre blev det ikke, da Else i 1853 bragte en dødfødt datter til verden. Flere gange havde Else nu måttet opleve tab, første gang da hun som barn mistede sin egen mor.

Vennebjerg Kirke.

Mormonerne kommer til Vennebjerg

I 1852 blev "Vendsyssel Konference" oprettet. Mormonerne var kommet til Danmark i 1850, allerede her to år efter var mormonerne i Nordjylland så talrige, at Vendsyssel blev skilt fra som et særligt område (kaldet en konference).

Mormonmøderne kunne samle over 100 mennesker. De fleste kom vel af nysgerrighed, men flere blev grebet af prædikanternes budskab om et land, der lå så langt borte, og som de kaldte Zion ligesom det hellige bjerg i Jerusalem. Her ville Gud samle sine trofaste i de sidste dage, inden Kristus kom igen. Kun de mennesker, som befandt sig i Zion, ville blive frelst. (Zion=Utah).

Mormonernes lære om polygamiet mødte stor modstand. I 1854 kom det frem, at mormonerne i Vendsyssel allerede havde indført flerkoneriet.¹ Kilden viste sig at være pastor J.F. Pape til Jelstrup-Lyngby, men selv om historien ikke holdt vand, skabte den stort røre. Denne og andre episoder leverede samtalestof til hjemmene.

Skolelærer og kirkesanger Jørgen Mariager var en åben og fordomsfri mand. Et sandt barn af oplysningstiden. Mormoner skulle bekæmpes med ord, og derfor inviterede han dem til at holde møde i skolen. Lidet anede han, hvilke stærke kræfter, han slap løs!

"Det var vist i 1856, at mormonerne holdt møde hos os", skrev sønnen Lorenz i sine erindringer. "Der skete imidlertid det, at mor og alle os børn syntes vældig godt om mormonerne. De fremstod som Guds sendebud, der drog rundt drevet af næstekærlighed for at bringe os sandheden om frelsen".

Når mormonerne fortalte om børn og forældre, der skulle være sammen i evigheden, ramte det måske netop Else helt ind i hjerteroden. Hun blev overbevist om, at den eneste sande tro var mormonernes.

¹ N.P. Petersen: Da mormonerne kom til Nordjylland, 1951. Side 29-32.

Konflikten mellem ægtefællerne var uundgåelig. Lorenz fortæller videre: "Mor fik bevilget skilsmisse efter landets lov, og hun flyttede til Hjørring. Ifølge loven kunne mor ikke få de mindreårige børn med sig, så Aurora, Noomi og jeg selv (Lorenz) blev hos far."

Conradine, Helene og Søren rejste også fra hjemmet. Ifølge kirkebogen forlod de to piger Vennebjerg i 1857. Her er de opført som tyende, og målet er Hjørring. Søren fulgte efter i 1858, "blikkenslagerlærling til Hjørring", oplyser kirkebogen.

Jørgen Mariager blev bitter på mormonerne, der havde taget hans kone fra ham. Lorenz fortæller: "Når mormonerne herefter holdt møde på egnen, kunne hans elever finde på at smide spande med vand ind ad vinduerne til dem, mens de råbte: "Skal I døbes derinde?" En af de store drenge satte også en stor drage op og råbte så: "Kom ud og se den Helligånd" – han blev nu senere selv mormon og rejste til Utah. Myndighederne tog sig aldrig af den slags uroligheder omkring mormonerne.

Rubjerg Knude. Høfligst lånt fra www.geus.dk.

Far tog os med mange steder hen. En episode i 1857 glemmer jeg aldrig. Far, Søren, Aurora og jeg ville en søndag gå en eftermiddagstur. Vi gik ad en sti ned på stranden ved Rubjerg Knude, og herfra ville vi gå til Lønstrup. På denne strækning rejser klinterne sig op til 200 meter over havet. Vi havde ikke gået langt, før tidevandet begyndte at komme ind. Hver bølge kom nærmere mod os, indtil vi gik helt inde ved klinten. Vandet steg, og bølgerne slog mod mit bryst. Far bar Aurora. Vi to drenge måtte klare os selv. Mange gange trak bølgerne mig med ud, men jeg kom op igen. Hver gang en bølge trak sig tilbage, løb vi alt, hvad vi kunne, indtil vi kom til et sted, hvor

stranden var bredere, og hvor bølgerne ikke nåede helt op til klinten.

Aurora og jeg gik forrest. Pludselig lød det som torden, men det var midt på dagen, og vejret var helt klart. Vi blev bange og kiggede efter far og Søren. Far pegede og gjorde fagter og ville have os til at løbe ud mod vandet, hvad vi gjorde. Vi var kun nået få meter væk, da et jordskred ramte stranden og kastede mig ned og dækkede mig, så jeg kun havde hovedet fri. Aurora fik snart fat i mine arme og fik mig befriet, da et nyt skred rutschede nedad, men vi slap bort og nåede sikkert hjem.

Jens Christian Andersen Weibye, født 1824 i Vejby. Præsident for mormonerne i Vendsyssel 1859-1862. Else havde allieret sig med ham ved flugten med børnene. Måske kendte hun ham hjemmefra, afstanden mellem Vennebjerg og Vejby er kort. Sikker er det, at Else har deltaget i de møder, han afholdt. Illustration fra Andrew Jenson: History of the Scandinavian Mission. 1927.

I 1859 begav Helene sig mod det hellige land, Zion. Året efter fulgte mor, Conradine, Aurora, Noomi og jeg selv efter. Det gik sådan for sig:

Mor bad far om lov til at tage os børn med til Gjør et par uger. Far samtykkede, da det meste af vores familie boede på Gjør. Vi begyndte vores rejse den 23. april 1860. Den mandag morgen tog vi med postvognen til Aalborg. I Aalborg mødtes vi med ældste

J.C.A. Weiby, der døbte os som mormoner i timen lige før midnat. Mor havde fået pas til os alle sammen på borgmesterens kontor, og hun havde betalt godt for dem. På mit pas hed jeg Jens Andersen, og det navn holdt jeg fast ved, indtil vi var i sikkerhed ude på Atlanterhavet. De andre havde lignende opdigtede navne. Vi tog med hjuldamperen Valdemar til København, hvor vi ankom ved solopgang den 26. april. Det var et smukt syn at sejle ned gennem Øresund.

Derfra tog vi til Korsør, hvor vi kom med en damper til Kiel. Videre med vogn til Hamborg, og her kom vi igen om bord på en damper, denne gang til Hull i England. Jeg var ganske flov over, så søsyg jeg var under sejladsen til England.

Da vi nåede Hull, blev passene checket, men der var ingen problemer. Vi turde ikke indlogere os på et hotel af frygt for, at far skulle søge efter os eller telegrafere, at vi skulle standses, så vi overnattede hos private. Der boede vi to eller tre dage, indtil mormonemigranterne fra Danmark ankom, og så fulgtes vi med dem."

William Tapscott.

I Liverpool gik 730 mormoner om bord på skibet William Tapscott. Overfarten bød på hårdt vejr, men efter 35 dage på havet gik man i land i New York. Blot 10 skandinaver var døde undervejs.

På vej over prærien blev Else meget syg, og hun levede kun 1½ dag derefter. Det var et hårdt slag. Hun blev begravet i Nebraska, 10 miles vest for Little Horn River. Børnene satte en indhegning op om graven, for at kvæget ikke skulle træde på deres mors grav.

Svenskeren Carl Widerborg holdt begravelsestalen for Else. Inden han emigrerede i 1860, havde han været den øverste for mormonerne i Skandinavien. Illustration fra Andrew Jenson: History of the Scandinavian Mission. 1927.

Carl Widerborg prædikede ved Elses begravelse. Han siges at have været en formidabel taler, den bedste mormonerne nogen sinde havde haft. Else fik efter forholdene en smuk begravelse, og det er mere, end der kan siges om så mange andre mormoner, der bukkede under på vej mod Zion.

Først i oktober ankom de fire søskende til Salt Lake City, hvor emigranterne blev modtaget af et messingband.

Sådan gik det pigerne – Helene, Conradine, Aurora og Noomi

Helene var den første af børnene fra Vennebjerg Skole, der emigrerede (1859). På vej over prærien havde hun grædende sat sig på en kasse med sine ømme, blødende, smertende fødder. Nordfynboen Hans Hansen trøstede hende, og de blev senere gift. Da Lorenz i 1860 opsøgte sin søster, konstaterede han, at Hans Hansen ikke var noget behageligt bekendtskab, og han forlod søsteren og svogeren.

Helene fødte Hans Hansen 15 børn, men opslidt af børnefødsler og tusinde daglige gøremål døde hun i 1895 kun 54 år gammel.

Helene. Foto i slægtens eje.

Conradine måtte efter sigende forlade sin forlovede i Vennebjerg. En anden ung mand, Nephi Johnson, der ledede Conradines gruppe over prærien, trådte i stedet, og de blev gift så snart, de nåede Zion.

Nephi opnåede at få tre koner, som tilsammen fødte ham 27 børn, 16 af dem var Conradines. Han havde i øvrigt haft et nært bekendtskab med mormonkirkens grundlægger, profeten Joseph Smith, og selv blev han med tiden en højt estimeret patriark i kirken.

I Utah blev det ulovligt at have mere end én kone, polygame mænd blev simpelthen fængslet. Da Nephi i 1889 indgik et nyt ægteskab med Bodil fra Samsø, flyttede de nygifte derfor skyndsomt til Mexico.

Conradine døde i Utah knap 70 år gammel i 1908.

Aurora fandt et hjem hos Maren og Mads Christian Jensen. Konen var møllerdatter fra Bastholm Mølle i Vrejlev Sogn, så Aurora var atter blandt sine egne. Mads Chr. Jensen var fra Elling Sogn, men havde bosat sig ved Bastholm. Ægteparret havde været blandt de første til at tage mormonernes tro til sig. Den 3.2.1852 kunne man læse i Hjørring Amtstidende², at en meget agtet husmand og møllebygger, Mads Chr. Jensen, for omtrent ¾ år siden tillige med sin familie var blevet ophøjet i de saliges (mormonernes) tal ved neddykning i Bastholm mølledam, og at der siden havde været holdt hyppige og velbesøgte møder i hans hus. Flere havde ladet sig vaske rene i den nærliggende mølledam, og blandt dem levede flere sammen uden kirkens bistand. Det var i øvrigt kommet til voldsomme optøjer på stedet.

Samme år besluttede Maren og Mads Chr. Jensen sig for at forlade Danmark. Den allerførste håndfuld danske mormoner drog mod Utah i januar 1852. I løbet af året organiserede man udvandringen, men da Maren og Mads sidst på året tog af sted, var alle vanskeligheder langt fra ryddet af vejen, og først efter hårde strabadser og mange dødsfald var man efter næsten ti måneders rejse nået frem til Utah.

Aurora flyttede nu ind hos dette stærkt troende ægtepar. Husstanden talte endvidere to medhustruer og en kæmpe stor børneflokk. Da Aurora havde opholdt sig lidt over et år på stedet, blev hun Mads Chr. Jensens fjerde kone. Hun var da lige fyldt 15 år. For mormoner er ægteskabet helligt, og hvis det var Guds vilje, at de skulle leve således, kunne de også nok det. Dernæst var det at føde Guds børn til verden det største af alt. Auroras første barn levede dog kun syv uger. Andet barn levede ti måneder. Det tredje var det eneste, som blev voksen. Da hun lige var fyldt 21, fødte hun tvillinger, som kun levede to uger. For Aurora selv blev livets lys også slukket. Spinkel, lys i huden og med sit mørke hår, havde hun været en køn pige, Aurora fra Vennebjerg, altid med et venligt smil. Død feb. 1868.

Noomi er der ikke mange efterretninger om. Hun siges at være blevet gift med en George Phelps og at være afgået ved døden 71 år gammel i Californien i 1921.

Sådan gik det drengene - Lorenz og Søren

Lorenz Mariager. Mange emigranter antog mere engelsk klingende navne, også Lorenz, der i USA kaldte sig Lawrence Mariger.

Det er Lorenz meget fyldige erindringer, der ligger til grund for nærværende artikel. Foto fra Scandinavian Jubilee Album 1850-1900. Utah 1900.

Lorenz var kun 12 år, da han ankom til Utah, så han boede de første år hos Conradine og Nephi. I 1870 sendte kirken ham ud for at anlægge byen Kanab.

² N.P. Petersen: Da mormonerne kom til Nordjylland, 1951. Side 22-23.

Lorenz bror, Søren, havde været den sidste af søskendeflokken, der blev mormon, og han var nu også i Utah. I 1874 tilkaldte han Lorenz, da han var blevet forgiftet af nogle kemikalier på sin arbejdsplads. Søren var 32 år, han vidste, han skulle dø, og han bad Lorenz om at sørge for det fornødne, hvilket skete. Dvs. at Lorenz i templet fik familien beseglet til hinanden, så den kunne være sammen til evig tid.

I 1877 blev Lorenz gift med en Sarah Stewart. De oprettede og drev en givtig butik, da Lorenz i 1879 blev sendt på mission til Danmark.

Lorenz havde næsten glemt det danske, men kom snart efter det. Hans første tanker i Danmark gjaldt hans far. Han så ham på gaden, trådte hen til ham og spurgte, om hans navn var Mariager? Gav ham derpå hånden. Jørgen Mariager spurgte, hvem den fremmede var, og han syntes ikke at tro, det var hans søn. Endelig bød han Lorenz med hjem. Han omfavnede ham, bød ham te eller kaffe med en dram til og blev højlydt forbavset over, at Lorenz som mormon ikke nød den slags. Gensynsglæden var stor, men da det kom til en snak om mormonismen, var Jørgen Mariager ubøjelig.

Lorenz besøgte hele sin store familie. Hans missionsarbejde fyldte dog næsten al hans tid. Han holdt 179 vækkelsesmøder i de to år, han var i Danmark, og han døbte selv 23 som mormoner.

Hjemme i Utah igen fik han travlt med at rette op på butikken, som hans kone havde haft ondt ved at passe, mens han var væk. Handlen var god, Lorenz blev ligefrem så velhavende, at han i 1882 kunne ægte en kone mere, Melinda Farnsworth. Da det få år efter blev umuligt at have mere end en kone, rykkede Melinda de få miles fra Kanab og over grænsen til Arizona. Lorenz kom for retten anklaget for bigami, hans børn blev afhørt, men af mangel på beviser, blev han løsladt. Børnene ville ikke vedgå, at de havde halve søskende, kendte end ikke begrebet, så de påstod hårdnakket, at deres søskende var hele. Lorenz flyttede i 1892 til Salt Lake City sammen med sine to koner, men da bigami

stadig straffedes strengt, måtte Melinda atter flytte til en anden stat. Denne gang til Idaho. Lorenz var hele livet tro mod kirken, han blev udnævnt til præst og varetog i øvrigt adskillige tillidsposter. Død 1921.

Jørgen Mariager

Tilbage er kun at fortælle at Jørgen Mariager giftede sig igen. Den 14. december 1860 ægtede han enken Johanne Thomsen, og de fik datteren Monika. Han var lærer i Vennebjerg i 43 år, og man kan vel mene, at han døde mæt af dage, da han lukkede sine øjne den 6. august 1889.

Gravmindet over Else og Jørgen Mariagers børn, Emma og Mads, findes tæt ved indgangen til Vennebjerg Kirke.

Som noget helt usædvanligt er gravmindet over Else og Jørgens to børn, Emma og Mads, bevaret på Vennebjerg Kirkegård. Inskriptionen lyder:

*Her hviler Støvet af
de tvende Sødskende
Emma Christene Mariager
og
Mads Jensen Mariager
hun 9 1/4 og han 6 1/4 Aar gamle (usikkert)
De døde begge i Foraaret 1851 og (usikkert)
savnnes smerteligt af deres Forældre (usikkert)
Skolelærer og Kirkes. (usikkert)
Mariager
og Hustru
Else f. Mariager
Math. 18.10 (ulæseligt, formentlig citat)*

OVERSIGT over børnene fra Vennebjerg Skole og deres fødselsdage:

19.10.1838 Conradine Albertine Sørensen Mariager.
23.08.1840 Ane Helene Johanne Mariager.
29.01.1842 Søren Alfred Mariager.
29.01.1842 Emma Christense Mariager.
10.03.1845 Mads Jensen Mariager.
05.01.1847 Aurora Mariager.
08.10.1848 Lorenz Christian Mariager.
25.04.1850 Noomi Dagmar Mariager.

LITTERATUR

Læs mere om mormonerne i Vendsyssel i Vendsyssel NU & DA 1997, hvor Henrik Bredmose Simonsen skrev om "En mormonpige fra Rakkeby".

KILDER

Lorenz erindringer kan læses i original i "Historical Department" i mormon-kirkens hovedkvarter i Salt Lake City. Flere børn eller børnebørn har skrevet erindringer, som kan ses i arkivet i Pioneer Memorial Museum i Salt Lake city, og her er der mulighed for kopier.

Vennebjerg Kirke.

FORFATTER

Margit Egdal. Født 1952. Bibliotekar, lokalhistoriker og forfatter. Har arbejdet særskilt med mormonernes historie. Studieture og foredragsturné til Utah i 1999 og 2005. Udgivet kildesamlingen "Mads Nielsen, David og Mette Marie i Guds eget land", 2000, og "Miraklet på Fyn", 2002, om de fynske mormoner.

ARTIKLEN

Artiklen er skrevet til Vendsyssel Nu & Da 2006-2007.

Nye fotos fra Vennebjerg Kirke og kirkegård er taget af Margit Egdal.

Ved Vennebjerg Kirke.

Motiver fra Jelstrup præstegård. Det var her, debatten om flerkoneri i Vendsyssel startede i 1850'erne, og som gav anledning til bekymring ud over det ganske land. Da Mathilde malkede på den fredelige gårdsplads i 1904, var den store mormonvækkelse dog for længst overstået.

Kørerne trækkes ud, mens Mezze-Christian er ved at riste kartofler i kokasser. Ved synet af vogterdrengen tænker man på Ole, der sad på en knold og sang, mens udflugtslængsler i hjertet sved. Kunne det være fristende at tage med mormonerne og opleve det store udland? Eller kunne man drømme om bedre sociale kår og tage med mormonerne af økonomiske grunde? Begge tankegange er gyldige, når det gælder såkaldte almindelige udvandrere, men for mormonerne var det anderledes. De udvandrede på grund af deres tro, og det gjaldt livet for dem, i al fald det evige liv. De måtte og skulle af sted. Forfulgt og forhadet i Danmark – nej, man blev ikke mormon på skrømt. Men for Guds skyld!

Disse enestående fotos fra Jelstrup, af vogterdrengen og af drengen, der rister kartofler i kokasserne, stammer fra et fotoalbum, som blev afleveret i lokalarkivet i Otterup. Albummets oprindelse og fotografen var giveren ukendt. – Men hvilket album! Fyldt med de skønneste fotos fra hele Danmark, tydeligt professionelt optaget. Albummet findes i dag i Det kongelige Bibliotek.